

А.В. Грубінко

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Навчальний посібник

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 930.85(075.8)
ББК 67.3 я73
Г 90

Рекомендовано до друку Вченою радою
Тернопільського національного економічного університету
(протокол № 5 від 02.07.2010 р.)

Рецензенти:

Бисага Ю.М. — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, завідувач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства Ужгородського національного університету;

Мартинов А.Ю. — доктор історичних наук, провідний науковий співробітник відділу всесвітньої історії і міжнародних відносин Інституту історії України НАН України;

Тернавська В.М. — кандидат юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права Інституту повітряного і космічного права та масових комунікацій Національного авіаційного університету.

Грубінко А.В.

Г 90 Історія держави і права зарубіжних країн : навчальний посібник / А.В. Грубінко. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан. — 656 с.

ISBN 978-966-10-7895-5

У навчальному посібнику відповідно до програми курсу “Історія держави і права зарубіжних країн” наведено найбільш яскраві приклади (типи) державно-правових систем ключових регіонів світу, що історично визначали і нині визначають основні тенденції розвитку держави і права або мали безпосередній вплив на формування державності і права України у різні періоди її історії (Росія, країни Центрально-Східної Європи). У посібнику зібрано і систематизовано провідні надбання вітчизняної та зарубіжної історико-правової науки, джерела права, наукові розробки з окремих проблем.

Видання є спробою автора максимально вичерпно та водночас доступно викласти складні проблеми становлення і функціонування суспільно-економічних структур, державно-правових систем у різних країнах і регіонах світу у різні історичні періоди.

Посібник розрахований на студентів всіх форм навчання, аспірантів, викладачів юридичних ВНЗ і факультетів, усіх, хто цікавиться історико-правовими проблемами.

УДК 930.85(075.8)
ББК 67.3 я73

ISBN 978-966-10-7895-5

© Навчальна книга – Богдан

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
<i>Тема 1.</i> Предмет, завдання, методологія науки і навчальної дисципліни	15
1. Предмет і завдання історії держави і права зарубіжних країн.....	15
2. Місце навчальної дисципліни “Історія держави і права зарубіжних країн” у системі юридичних дисциплін	18
3. Історія формування та методологія науки і навчальної дисципліни	20
4. Періодизація історії держави і права. Джерела вивчення дисципліни	23
<i>Тема 2.</i> Держава і право країн Стародавнього Сходу.....	34
1. Державність у країнах Стародавнього Сходу: історичні передумови формування та періоди розвитку	34
2. Господарські характеристики і соціальна структура давньосхідних суспільств	38
3. Поняття східної деспотії, її основні риси та особливості. Структура державного механізму давньосхідних держав.....	44
4. Джерела та особливості давньосхідного права. Основні кодифікації	54
<i>Тема 3.</i> Держава і право Стародавньої Греції	82
1. Виникнення полісної організації суспільства і держави. Їх соціально-економічні характеристики	82
2. Розвиток соціальної структури і державного механізму Афіньської республіки	85
3. Формування державності у Стародавній Спарті	94
4. Джерела та основні риси права давньогрецьких держав	99
<i>Тема 4.</i> Держава і право Стародавнього Риму	113
1. Формування державності у Стародавньому Римі.....	113
2. Державний механізм Риму у період республіки. Трансформації соціальної структури	118
3. Зміни державного устрою в Римі на етапі переходу від республіки до імперії	126
4. Форма держави у Стародавньому Римі в періоди принципату і домінації	129

5. Римське право: основні етапи розвитку та джерела	133
6. Римське право докласичного періоду. Закони XII таблиць ...	139
7. Римське право класичного і посткласичного періодів	146
<i>Тема 5. Середньовічна держава і право країн Європи.</i>	
Ранньофеодальний період	163
1. Характеристика феодалізму. Періодизація епохи Середньовіччя в Західній Європі	163
2. Формування ранньофеодальної державності у Західній Європі. Держава франків	169
3. Становлення і розвиток ранньофеодальних держав в Англії і Німеччині	176
4. Характеристика, джерела та інститути феодального права. “Салічна правда”	180
<i>Тема 6. Середньовічна держава і право країн Західної Європи на етапі розвиненого феодалізму</i>	193
1. Утвердження феодальних відносин в країнах Західної Європи у X — XII ст.	193
2. Станово-представницька монархія в Англії і Франції	200
3. Розвиток середньовічної держави в Німеччині	208
4. Абсолютна монархія в країнах Західної Європи	211
5. Джерела та інститути феодального права	217
<i>Тема 7. Середньовічна держава і право Візантії, південних і західних слов'ян</i>	248
1. Держава у Візантії: періоди розвитку, соціально-економічні характеристики, державний механізм	248
2. Джерела та особливості візантійського права	253
3. Держава і право у південних і західних слов'ян	259
<i>Тема 8. Феодальна держава і право Росії</i>	279
1. Держава і право Московського князівства на етапі “збирання земель руських”	279
2. Московська держава у період станово-представницької монархії	290
3. Абсолютна монархія в Росії. Держава і право Російської імперії (друга половина XVII — XVIII ст.)	299
<i>Тема 9. Держава і право країн середньовічного Сходу</i>	321
1. Форма держави Арабський халіфат. Шаріат	321
2. Держава і право середньовічного Китаю	330
3. Держава і право середньовічної Японії	336

<i>Тема 10. Держава і право Англії у XVII–XIX ст.</i>	352
1. Становлення держави і права буржуазного (капіталістичного) типу	352
2. Причини, передумови, особливості та етапи англійської революції.	356
3. Законодавство англійської революції. Зміни системи права	360
4. Становлення і розвиток конституційної (дуалістичної) монархії в Англії у XVII — XIX ст.	365
5. Зміни в праві Англії у XVIII — XIX ст.	372
<i>Тема 11. Держава і право США у XVIII–XIX ст.</i>	383
1. Боротьба за незалежність і утворення США	383
2. Розробка і прийняття Конституції США. Білль про права 1791 р.	386
3. Форма держави США. Формування основ політичної системи.	388
4. Громадянська війна в США та її державно-правові наслідки	392
5. Особливості права США	396
<i>Тема 12. Держава і право Франції у XVIII — XIX ст.</i>	419
1. Причини, передумови, етапи Французької революції	419
2. Законодавство Французької революції.	421
3. Термідоріанська республіка. Консульство та імперія	428
4. Право імперії Наполеона Бонапарта	432
5. Форма держави у Франції у 1814–1875 рр.	437
6. Конституція Третьої республіки 1875 р.	442
<i>Тема 13. Держава і право Німеччини у XIX ст.</i>	456
1. Розвиток державності Німеччини у першій половині XIX ст.	456
2. Причини, характер, наслідки революції в Німеччині 1848–1849 рр. Прусська Конституція 1850 р.	457
3. Об'єднання Німеччини. Конституція 1871 р.	460
4. Право Німецької імперії.	464
<i>Тема 14. Держава і право Росії (друга половина XIX — початок ХХІ ст.)</i>	483
1. Державні реформи в Російській імперії 60-80-х років XIX ст.	483
2. Причини, характер, етапи, наслідки революції 1905–1907 рр.	489

Кінець безкоштовного уривку.
Щоби читати далі, придбайте,
будь ласка, повну версію
КНИГИ.